

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Asan/15/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017200477
Dátum vydania rozhodnutia: 13.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017200477.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcu: T. X., C. XXX, C., právne zastúpený: JUDr. Michal Ellinger, advokát, Wolkrova 41, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: KM-OLVS-102/2016/OPK zo dňa 25.01.2017, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/65/2017-230 zo dňa 28.03.2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného KM-OLVS-102/2016/OPK zo dňa 25.01.2017 v spojení s personálnym rozkazom vedúceho služobného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo 29 zo dňa 16.11.2016 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Súčasne požadoval priznanie náhrady trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd k námietke o nezákonnosti zabezpečených dôkazov - zápisníc o výsluchu v konaní vypočutých osôb konštatoval, že v zmysle § 238 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“) prvostupňový orgán nijako nepochybil, keď uskutočnil výsluchy osôb (žalobcu, druhého člena hliadky a členov osádky kontrolovaného vozidla), ktorých obsah zahrnul do zápisníc o ich výsluchu.

Takto získané dôkazy boli použiteľné pre rozhodnutie v danej veci a nebolo možné stotožniť sa s námietkou žalobcu, že išlo o nezákonné dôkazy.

3. Správny súd uviedol, že opis skutku (v prvostupňovom rozhodnutí), ktorý bol dôvodom pre prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ, bol riadne uvedený v odôvodnení tohto rozhodnutia a potom podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky takýto postup nebolo možné považovať za nezákonný, nejednalo sa o vadu rozhodnutia, ktorá by spôsobovala jeho nezákonnosť.

4. K námietke nedostatočného odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia z dôvodu absencie uvedenia úplného znenia ustanovení právnych a interných predpisov, na základe ktorých bolo vo veci rozhodnuté, krajský súd uviedol, že je pravda, že v personálnom rozkaze neboli uvádzané plné znenia interných a právnych predpisov, ktorých porušenie bolo žalobcovi vytýkané, avšak tento nedostatok bol odstránený napadnutým druhostupňovým rozhodnutím.

5. K námietke neprípustnosti použitia dôkazu z trestného konania v prebiehajúcom personálnom konaní v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, plne rešpektujúc ustanovenie § 238 zákona č. 73/1998 Z.z. uviedol, že použitie takéhoto dôkazu bolo prípustné a rozhodnutie vydané aj na podklade takéhoto dôkazu nebolo možné označiť z tohto dôvodu za nezákonné. Dôvodil, že personálne konanie je nezávislé od trestného alebo disciplinárneho konania, je samostatným konaním, v ktorom nadriadený nie je nijako viazaný na žiadny úkon orgánov činných v trestnom konaní, resp. správnych orgánov objasňujúcich priestupok. Účelom personálneho konania nebolo preukázať príslušníkovi PZ, že svojím konaním spáchal trestný čin, ale to, či svojím konaním naplnil dôvod na prepustenie zo služobného pomeru (v danom prípade podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z.).

6. Ohľadom námietky neprípustnosti účasti celkovo až troch osôb nadriadených v konaní pri zabezpečovaní dôkazov správny súd konštatoval, že v danom prípade návrh na prepustenie žalobcu podal jeho priamy nadriadený, pplk. G.. Skutočnosť, že niektoré dôkazy v konaní pred prvostupňovým orgánom verejnej správy boli vykonané (obstarané) inými osobami, plk. P. a mjr. T. a tieto dôkazy boli použité pri rozhodovaní a zahrnuté do odôvodnení oboch preskúmaných rozhodnutí nebolo podľa správneho súdu možné označiť ako vadu konania, ktorá by mala za následok nezákonnosť preskúmaných rozhodnutí. Dôležité bolo, aby získané dôkazy vyhodnotil a záver z nich prijal priamy nadriadený žalobcu, čo sa aj stalo.

7. O nároku na právo na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 168 SSP a vo veci úspešnému žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

8. Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal žalobca v postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa ust. § 440 ods. 1 písm. g/ SSP a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

9. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti poukázal na to, že zápisnice z hľadiska svojho obsahu a náležitostí nemali v oporu v žiadnom právnom predpise, boli svojvoľnými a nezákonnými.

10. Namietal, že absencia citácií konkrétnych ustanovení právnych predpisov je absenciou zákonom predpísanej náležitosti odôvodnenia rozhodnutia, významným spôsobom spôsobuje arbitrárnosť rozhodnutia a bráni účastníkovi konania v primeranom rozsahu uplatňovať jeho práva v konaní, a to najmä právo na podanie riadneho opravného prostriedku. Tento nedostatok prvostupňového rozhodnutia nemohol byť odstránený tým, že sa zaciťujú konkrétne ustanovenia právnych predpisov v odvolacom rozhodnutí, pretože druhostupňový orgán nebol účastníkom rozhodovacieho procesu na prvom stupni, nebol tvorcom konkrétnej úvahy, ku ktorej sa vzťahuje aplikácia právnej normy. Citovanie konkrétnych

ustanovení právnych predpisov v druhostupňovom rozhodnutí treba jednoznačne vnímať ako nezákonnú ingerenciu do konania prvostupňového a jediný zákonný postup vo veci takéhoto nedostatku bolo zrušenie a vydanie nového rozhodnutia v prvom stupni.

11. Podľa názoru sťažovateľa žiaden dôkaz vyprodukovaný v trestnom konaní nemôže byť použiteľný pre účely konania o prepustení policajta. Pri preberaní dôkazov z trestného konania do konania o prepustení vzniká reálne riziko, že dôkaz z trestného konania, ktorého zákonnosť môže byť z hľadiska trestného konania pochybná, resp. ktorý môže byť nezákonný, ovplyvní nepriaznivo a nespravodlivo priebeh správneho konania.

12. Sťažovateľ ďalej namietal, že správny súd sa odvolával vágnym a všeobecným spôsobom na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, pričom ani len demonštratívne neuviedol konkrétne judikáty, o ktoré svoju konštatáciu oprel. V tomto smere je podľa názoru sťažovateľa rozhodnutie súdu jednoznačne arbitrárne. V rozsudku protichodne konštatuje, že personálne konanie je nezávislé, ale súčasne pripúšťa využiteľnosť dôkazov z trestného konania.

13. Ak skutok policajta nie je trestným činom, čo možno konštatovať iba právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, neexistujú ani dôvody na prepustenie policajta zo štátnej služby. V opačnom prípade by nastala situácia, že policajt by bol prepustený zo služby skôr, ako vyjde najavo, či skutočne spáchal trestný čin.

14. Záverom sťažovateľ konštatoval, že zabezpečovanie dôkazov do personálneho konania v prvom stupni až tromi nadriadenými policajtmi bolo podľa jeho názoru nezákonné.

15. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III.

Konanie na kasačnom súde

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

17. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu kasačný súd zistil, že dňa 20.06.2016 bolo Okresnému riaditeľstvu PZ v Žiari nad Hronom, Okresný dopravný inšpektorát, zaslané hlásenie o vznesení obvinenia príslušníkovi PZ podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku. Dňa 23.06.2016 bolo začaté konanie vo veci prepustenia sťažovateľa zo služobného pomeru.

18. Kasačný súd sa oboznámil s obsahom administratívneho spisu, najmä s úradným záznamom zo služby uskutočnenej dňa 24.11.2015, zápisnicami o výsluchu osôb - žalobcu, npráp. W., L. T., U. Š., pplk. L. U., certifikátom o overení - Multanova Multaradar CD, úradným záznamom - vyhodnotenie GPS.

19. Prvostupňový správny orgán svojím rozhodnutím zo dňa 16.01.2016, č. 29, rozhodol tak, že sťažovateľ bol podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. prepustený zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka PZ, nakoľko počas výkonu štátnej služby, ktorú vykonával ako člen hliadky v čase od 8.00 hod. do 20.00 hod. dňa 24.11.2015 s veliteľom hliadky npráp. L. W., prejednal v čase okolo 17.00 hod. na ceste I/65 v smere od Kremnice do Žiaru nad Hronom v obci Bartošova Lehôtka priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) spáchaný priestupcom L. T., vodičom motorového vozidla zn. Ford Tranzit, ev. č. O. XXXEH. Z vyjadrení svedkov mal kasačný

súd za preukázané, že žalobca priestupcovi oznámil, že za prekročenie rýchlosti mu hrozí pokuta 500,- Eur a odobratie vodičského preukazu na pol roka. Nakoľko priestupca požadovanú hotovosť pri sebe nemal, znížil žalobca výšku pokuty na 300,- Eur. Priestupca nemal pri sebe žiadnu hotovosť, preto požiadal spolujazdca U. Š., ktorý mu vydal všetky bankovky v nezistenej nominálnej hodnote, spolu vo výške 120,- Eur, ktoré žalobca prevzal, pričom nevydal priestupcovi a ani jeho spolujazdcovi diely B pokutových blokov a ani iné potvrdenie o prevzatí finančných prostriedkov a pokutu žiadnym spôsobom nezaevidoval v príslušných služobných pomôckach. Hotovosť vo výške 120,- Eur si žalobca ponechal pre vlastnú potrebu. V dôsledku žalobcom podaného odvolania vo veci rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím, ktorým odvolanie zamietol a personálny rozkaz potvrdil.

IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

18. Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

19. Podľa § 193 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. návrh na prepustenie policajta zo služobného pomeru spracováva spravidla jeho bezprostredne nadriadený na predpísanom tlačíve a predkladá ho bezodkladne služobným postupom na ďalšie opatrenie nadriadenému, ktorý je oprávnený rozhodnúť o prepustení policajta zo služobného pomeru.

20. Podľa § 193 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z. policajtovi musí byť daná možnosť vyjadriť sa k návrhu na prepustenie zo služobného pomeru z dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1 písm. e/, navrhovať dôkazy a obhajovať sa.

21. Podľa § 194 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. rozhodnutie o prepustení sa musí vyhotoviť písomne a musí byť v ňom uvedený dôvod prepustenia so skutočnosťami, ktoré ho zakladajú, inak je neplatné; pri prepustení z dôvodov uvedených v § 192 ods. 1 písm. b/ a c/ sa v odôvodnení rozhodnutia o prepustení uvedú len závery rozhodnutia lekárskej komisie alebo závery posudku služobného klinického psychológa.

22. Podľa § 233 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstarat' si na rozhodnutie potrebné podklady.

23. Podľa § 233 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z. oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

24. Podľa § 238 ods. 1 - 4 zákona č. 73/1998 Z.z. za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazom sú najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane účastníkov konania, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov a organizácií, listiny, veci a obhliadka. Účastník konania je oprávnený navrhovať na podporu svojich tvrdení dôkazy. Oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

25. Podľa § 241 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. rozhodnutie musí byť v súlade s právnymi predpismi, musí vychádzať zo skutočného stavu veci a obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. V písomnom vyhotovení rozhodnutia sa tiež uvedie, kto rozhodnutie vydal, dátum vydania rozhodnutia a označenie policajta. Rozhodnutie musí byť podpísané s uvedením hodnosti, mena, priezviska a funkcie toho, kto ho vydal, opatrené odtlačkom pečiatky so štátnym znakom a oznámené účastníkovi konania vyhlásením alebo doručením. Ak totožnosť príslušníka Slovenskej informačnej služby alebo toho, kto rozhodnutie vydal, má zostať utajená, v rozhodnutí sa jeho meno a priezvisko neuvádza; táto osoba sa v rozhodnutí označí iným vhodným spôsobom.

26. Podľa § 241 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. v odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval.

27. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 1, ods. 2 SSP).

28. Správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 6 ods. 1 SSP).

29. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

30. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

31. Konanie vo veciach služobného pomeru príslušníka PZ je upravené v dvanástej časti zákona č. 73/1998 Z.z. Pri rozhodovaní o prepustení zo služobného pomeru príslušníka PZ z dôvodu podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. je potrebné, aby bolo dostatočne preukázané, že príslušník PZ porušil služobnú povinnosť a služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo zároveň na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

32. Podľa § 2 ods. 2, ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. štátnou službou sa na účely tohto zákona rozumie plnenie úloh Policajného zboru policajtom v služobnom úrade alebo v zahraničí a právne vzťahy s tým súvisiace; štátna služba sa vykonáva v služobnom pomere a zakladá sa vo vzťahu k štátu.

33. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. občan pri vzniku služobného pomeru policajta skladá služobnú prísahu, ktorá znie:

„Sľubujem vernosť Slovenskej republike. Budem čestný, statočný a disciplinovaný. Svoje sily a schopnosti vynaložím na to, aby som chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života. Bude sa riadiť ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi. Tak prisahám!“.

34. Podľa § 48 ods. 3 písm. a/, g/ a h/ zákona č. 73/1998 Z.z. policajt je povinný

a/ plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený;

g/ v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor;

h/ dodržiavať služobnú disciplínu.

35. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky posúdenie otázky závažnosti porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti je predmetom správneho uváženia žalovaného a súdu neprislúcha, aby vlastnou úvahou nahrádzal diskrečné oprávnenie správneho orgánu v otázke naplnenia obsahu právne neurčitého pojmu „porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom“, pretože tým by vstupoval do právomoci orgánu exekutívy, ktorá mu neprináleží (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžo/33/2008 z 28. apríla 2009, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Sžo/15/2011 z 3. mája 2011).

36. Účelom personálneho konania je objektívne zistiť, či došlo k takému konaniu, ktoré odôvodňuje v tomto prípade personálny postih voči príslušníkovi PZ. Orgán oprávnený rozhodovať o prepustení príslušníka PZ zo služobného pomeru je povinný čo najúplnejšie zistiť podklady pre rozhodnutie tak, aby neboli žiadne dôvodné pochybnosti o prejednávanej veci. Objasniť takýto skutok znamená okrem iného spoľahlivo zistiť a ustáliť všetky právne relevantné skutočnosti, vyhodnotiť dostupné dôkazy v prospech aj neprospech príslušníka PZ a vyhodnotením na základe voľného hodnotenia dôkazov rozhodnúť, či vykonané dôkazy sú dostatočné na preukázanie zodpovednosti príslušníka PZ za jeho protiprávne konanie.

37. Kasačný súd preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

38. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody podanej kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S rozsudkom sa kasačný súd stotožňuje v celom rozsahu.

39. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa prebiehajúceho trestného konania poukazuje kasačný súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp.zn. 3SŽk/47/2019 zo dňa 14.01.2020, v zmysle ktorého „v konaní o prepustení policajta zo služobného pomeru nie je služobný orgán viazaný ustanoveniami trestného poriadku a navyše v tomto konaní ani neplatí zásada prezumpcie neviny. Účelom konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru nie je otázka jeho viny alebo neviny, ale len otázka, či sú splnené zákonné predpoklady na prepustenie policajta zo služobného pomeru podľa zákona č. 73/1998 Z.z. Konanie o prepustení policajta zo služobného pomeru pre porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom je založené na objektívnej stránke spáchaného konania a jeho vysokej intenzite. Ide o obdobu okamžitého skončenia pracovného pomeru u zamestnancov. Procesne je nezávislé od prebiehajúceho trestného konania“.

40. Uvedené je potrebné chápať v tom zmysle, že správne orgány rozhodujúce v personálnom konaní o prepustení príslušníka PZ zo štátnej služby neskúmajú trestnoprávnu zodpovednosť a ani otázku viny alebo neviny, ale skúmajú naplnenie pojmových znakov skutkovej podstaty inštitútu prepustenia podľa § 192 zákona č. 73/1998 Z.z. Porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti nie je možné stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou príslušníka PZ. Skutočnosť, že personálne konanie je nezávislé (oddelené) od konania o trestnom čine znamená, že správny orgán nemusí počkať na závery trestného konania, a to ani vtedy, ak je skutok podmieňujúci obe konania totožný. Prepustiť príslušníka PZ zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. je možné len v tom prípade, že mu bolo nad akúkoľvek pochybnosť preukázané protiprávne konanie, ktoré je porušením služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, a ktoré je nezlučiteľné s jeho zotrvaním v služobnom pomere.

41. Z vykonaného dokazovania podľa názoru kasačného súdu bolo dostatočne preukázané, že došlo k porušeniu služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom tým, že sťažovateľ v čase služby vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, s cieľom zabezpečiť pre seba neoprávnený prospech, nedbal na vlastnú česť, vážnosť a dôstojnosť a nedodržiaval nariadenie ministra o etickom kódexe policajta.

42. Došlo k naplneniu aj druhej zákonnej podmienky na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru spočívajúcej v tom, že ponechanie si sťažovateľa v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, najmä záujmu na svedomitom plnení služobných povinností a dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny všetkými príslušníkmi PZ, na ich čestnosti, na ochrane práv občanov a na upevňovaní ich dôvery v PZ, keďže požiadavka zodpovedného prístupu príslušníka PZ k rešpektovaniu právnych predpisov vyplýva z jeho účasti na plnení funkcií štátu. Zistené skutkové okolnosti sú dostačujúcimi na ukončenie služobného pomeru, a preto nie je potrebné prerušiť konanie do právoplatného skončenia trestného konania za účelom zistenia nových skutočností.

43. Kasačný súd po vyhodnotení kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát kasačného súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúmvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, vo svojom odôvodnení sa obmedzil na doplnenie dôvodov na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia.

44. Predovšetkým kasačný súd uvádza, že služobný pomer príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície je svojou povahou inštitútom verejného práva - ide o štátnozamestnanecký pomer. Takýto právny pomer nevzniká zmlouvou, ale mocenským aktom služobného orgánu - rozhodnutím o prijatí do služobného pomeru a po celú dobu svojho trvania sa výrazne odlišuje od pomeru pracovného, ktorý je naopak, typickým pomerom súkromnoprávnym, kde účastníci majú rovnaké postavenie. To sa prejavuje okrem iného aj v právnej úprave týkajúcej sa zmeny služobného pomeru, služobnej disciplíny, skončenia služobného pomeru a nárokov s ním súvisiacich a ďalších prípadov rozhodovania služobných orgánov. Tieto vzťahy sú založené na tuhšej podriadenosti a nadriadenosti subjektov služobného pomeru. Právna povaha takéhoto služobného pomeru príslušníkov Policajného zboru odráža osobitný charakter zamestnávateľa ako primárneho nositeľa verejnej moci, potreba pevného začlenenia policajta do organizmu verejnej moci a účasť na jej výkone. Ide teda o špecifický štátnozamestnanecký pomer verejného práva, ktorého právna forma má formu kódexu.

45. Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej praxi formuloval, že z pôsobnosti čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv sú vylúčené spory zamestnancov štátu, ktorých pracovná náplň pozostáva zo špecifických činností verejnej správy v miere, v akej táto správa koná ako držiteľka verejnej moci poverená ochranou všeobecných záujmov štátu alebo orgánov verejnej moci. Pracovníci na týchto miestach majú teda v rukách časť suverénnej moci štátu; ten má tak legitímny záujem vyžadovať od týchto zamestnancov zvláštne puto dôvery a lojality. Zjavný príklad takýchto činností predstavujú ozbrojené sily a polícia (Pellegrin proti Francúzsku, rozsudok z 8. decembra 1999 týkajúci sa sťažnosti č. 28541/95, Frydlander proti Francúzsku, rozsudok z 27. júna 2000 týkajúci sa sťažnosti č. 30979/96).

46. Pri rozhodovaní o prepustení zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru je potrebné, aby bolo dostatočne preukázané, že protiprávnym konaním porušil služobnú povinnosť a služobnú prisahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo zároveň na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Ak vezmeme do úvahy, že zodpovednosť policajtov je širšieho rozsahu a posudzuje sa prísnejšie, čo zodpovedá ich spoločenskému postaveniu, bolo by v príkrom rozpore s

dôležitými záujmami štátnej služby, aby v služobnom pomere zotrval policajt, ktorý sa dopustil protiprávneho konania.

47. K ďalšej kasačnej námietke, že v personálnom rozkaze absentuje v odôvodnení paragrafové znenie ustanovenia, podľa ktorého bol sťažovateľ prepustený, kasačný súd uvádza, že prepustenie príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. sa realizuje personálnym rozkazom, ktorý je rozhodnutím v zmysle § 194 ods. 1 cit. zákona, je vyhotovený písomne a je v ňom uvedený dôvod prepustenia so skutočnosťami, ktoré ho zakladajú. Personálny rozkaz je individuálny právny akt, je rozhodnutím podľa § 241 cit. zákona, ktorý je právne záväzný a spôsobuje vznik oprávnení a povinností, ktoré bezprostredne zaväzujú subjekty, ktorých sa týka. Kasačný súd zistil, že uvedené rozhodnutie dalo vyčerpávajúcu odpoveď na skutkovú a právnu podstatu sporu. Obsahuje všetky formálne aj obsahové náležitosti, ktoré vyžaduje ustanovenie § 241 cit. zákona, najmä skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami sa správny orgán riadil pri hodnotení dôkazov a použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Výrok rozhodnutia je plne v súlade s § 241 ods. 2 cit. zákona. Pre úplnosť kasačný súd podotýka, že predmetom konania nie je prvostupňové rozhodnutie - personálny rozkaz, ale rozhodnutie vydané žalovaným v odvolacom konaní, ktoré je kvalifikované v súlade so zákonom, má požadované formálne i obsahové náležitosti a je aj dostatočne odôvodnené.

48. Podľa ust. § 461 SSP, kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

49. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa (žalobu) sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil kasačný súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa vyššie citovaného ust. § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

50. O trovách kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ust. § 167 ods. 1 v spojení s ust. § 467 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania, pretože vo veci nemal úspech a žalovanému právo na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

51. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.